

Merkel-sejtes polyomavírus mint a Merkel-sejtes carcinoma valószínű kóroka

Horváth Katalin Barbara¹ ■ Pankovics Péter¹ ■ Battyáni Zita dr.²
Kálmán Endre dr.³ ■ Reuter Gábor dr.¹

¹Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Dél-dunántúli Regionális Intézete,
Regionális Virologiai Laboratórium, Gastroenteralis Vírusok Nemzeti Referencialaboratóriuma, Pécs
Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar,

²Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika, ³Patológiai Intézet, 2. Diagnosztikus Laboratórium, Pécs

Az emberi daganatok mintegy 20%-ában bizonyítható valamilyen fertőző virális ágens kóroki szerepe. A Merkel-sejtes carcinoma ritka, igen agresszív, bizonytalan eredetű, vélhetően a hám stratum basale rétegéből kiinduló daganat. Elsősorban az időseket és az immunszuppresszált személyeket érinti, többnyire a napfénynek kitett bőrterületeken, különösen a fej-nyaki régiókon jelentkezik. Gyakorisága rohamosan növekszik, nemritkán differenciáldiagnosztikai problémát okoz. A Merkel-sejtes carcinomákból 2008-ban egy DNS-polyomavírust (Merkel-sejtes polyomavírus) sikerült azonosítani, amely megnyitotta az utat a daganat valódi kóroki hátterének feltárásához. Az elváltozás fertőző – virális – kóreredete szemléletváltást eredményez a patogenezis és remélhetőleg majd a kezelés területén is. Az ismeretek hazai klinikai gyakorlatba való mielőbbi átkerülése érdekében vállalkoztak a szerzők a Merkel-sejtes carcinoma és az első emberi daganatkeltő polyomavírus, a Merkel-sejtes polyomavírus összefoglalására. Orv. Hetil., 2013, 154, 102–112.

Kulcsszavak: Merkel-sejtes polyomavírus, Merkel-sejtes carcinoma, bőrdaganat

A probable etiological role for Merkel cell polyomavirus in the development of Merkel cell carcinoma

Approximately 20% of the tumours in humans are associated with contagious viral agents. Merkel cell carcinoma is a rare and highly aggressive tumour which may originate from the epidermal stratum basale, although the origin is still controversial. This tumour is most commonly found in elderly and immunocompromised patients in sun exposed areas, especially in the head and neck regions. Merkel cell carcinoma often causes a diagnostic challenge with a dramatically increasing incidence. In 2008, a DNA tumour virus, a polyomavirus (Merkel cell polyomavirus) was detected in Merkel cell carcinomas, and this finding helped to understand the etiological background of the disease. The infectious – probably viral – etiology resulted in a paradigm shift in pathogenesis and, hopefully, in therapy as well. This review summarizes the current knowledge related to Merkel cell carcinoma and the first oncogenic human polyomavirus, the Merkel cell polyomavirus, to promote the clinical adaptation of the information. Orv. Hetil., 2013, 154, 102–112.

Keywords: Merkel cell polyomavirus, Merkel cell carcinoma, skin cancer

(Beérkezett: 2012. november 12.; elfogadva: 2012. december 12.)